

Συστασεις πολιτικης
έκθεση

Preventing alcohol abuse
among pre-adolescents

**Funded by
the European Union**

This report has been produced as part of the project
CUT! Preventing alcohol abuse among pre-adolescents (CUT!)

- project number 2021-1-PL01-KA220-SCH-000024118 -

Funded by the European Union.

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Συνεισφέροντες

Inforef
Szkoła Podstawowa nr 5 w Świdniku
Istituto Comprensivo Scialoja
Scoala Gimnaziala Baiculesti
RenaSup
Epimorfotiki Kilkis per la revisione

Επιστημονική ανασκόπηση

AIDD

Τεχνική αναθεώρηση και ψηφιοποίηση

Pixel

Γραφιστική και διάταξη

Veronica Gariboldi

ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Szkoła Podstawowa nr 5

im. J. Kusocińskiego w Świdniku

Inforef

RenaSup

συνεργάτες

01

Πληροφορίες στα σχολεία

- 1_ Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις p10
- 2_ Σημαντικά ευρήματα p12
- 3_ Συστάσεις πολιτικής p13

02

Το θέμα του αλκοόλ εξηγείται σε πολλά μαθήματα

- 1_ Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις p16
- 2_ Σημαντικά ευρήματα p18
- 3_ Συστάσεις πολιτικής p19

03

Αλκοόλ και τροχαία ατυχήματα

- 1_ Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις p22
- 2_ Σημαντικά ευρήματα p14
- 3_ Συστάσεις πολιτικής p25

04

Αλκοόλ και υγεία

- 1_ Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις p28
- 2_ Σημαντικά ευρήματα p30
- 3_ Συστάσεις πολιτικής p31

05

Αλκοόλ και πώληση

- 1_ Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις p34
 - 2_ Σημαντικά ευρήματα p35
 - 3_ Συστάσεις πολιτικής p36
-

06

Σύστημα παρακολούθησης δεδομένων κατανάλωσης και πωλήσεων στους νέους

- 1_ Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις p38
- 2_ Σημαντικά ευρήματα p39
- 3_ Συστάσεις πολιτικής p40

07

Πρωτοβουλίες σε δημόσιο επίπεδο

- 1_ Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις p42
- 2_ Σημαντικά ευρήματα p43
- 3_ Συστάσεις πολιτικής p44

08

Πολυθεματικό έργο

- 1_ Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις p46
- 2_ Σημαντικά ευρήματα p47
- 3_ Συστάσεις πολιτικής p48

09

Μάρκετινγκ

- 1_ Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις p50
- 2_ Σημαντικά ευρήματα p52
- 3_ Συστάσεις πολιτικής p52

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή

Σε μια εποχή όπου τα εκπαιδευτικά συστήματα αντιμετωπίζουν άνευ προηγουμένου προκλήσεις, η περιεκτική μας Έκθεση Συστάσεων Πολιτικής προκύπτει από μια εκτεταμένη ποιοτική ερευνητική προσπάθεια που εκτείνεται από τις 9 Αυγούστου 2023 έως τις 13 Ιανουαρίου 2024. Αυτή η έρευνα περιλάμβανε έξι κεντρικά ευρωπαϊκά έθνη: Βέλγιο, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Πολωνία και Ρουμανία, αντανακλώντας ένα ποικίλο φάσμα εκπαιδευτικών, νομικών και πολιτικών αντιλήψεων. Μέσω της επιμελούς εκτέλεσης 31 συνεντεύξεων στις οποίες συμμετείχαν 65 διακεκριμένοι συμμετέχοντες—συμπεριλαμβανομένων διευθυντών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εκπαιδευτικών συμβούλων, ψυχολόγων, αξιωματούχων επιβολής του νόμου και νομικών—συγκεντρώσαμε πολύτιμες γνώσεις για την πολύπλευρη δυναμική της εκπαιδευτικής πολιτικής και πρακτικής.

Οι συμμετέχοντες, προερχόμενοι από ποικίλα υπόβαθρα, όπως η ηγεσία του σχολείου, η εκπαιδευτική διαχείριση, η αγωγή του πολίτη, η αναπτυξιακή ψυχολογία και η εφαρμογή προληπτικών προγραμμάτων, μεταξύ άλλων, πρόσφεραν μια πλούσια συλλογή από εμπειρίες και απόψεις. Οι συνεισφορές τους είναι καθοριστικές για τη διαμόρφωση των συστάσεων μας, με στόχο την ενίσχυση των εκπαιδευτικών πλαισίων έναντι των σύγχρονων προκλήσεων, ενισχύοντας παράλληλα περιβάλλοντα που ευνοούν την ολιστική ανάπτυξη των μαθητών.

Αυτή η έκθεση συνθέτει σχολαστικά τις πληροφορίες που προέκυψαν από αυτές τις συνομιλίες, θέτοντας το υπόβαθρο για συστάσεις πολιτικής που μπορούν να εφαρμοστούν. Στόχος μας είναι να προωθήσουμε έναν διάλογο που υπερβαίνει τα εθνικά σύνορα, υποστηρίζοντας μεταρρυθμίσεις που είναι ταυτόχρονα καινοτόμες και χωρίς αποκλεισμούς, διασφαλίζοντας έτσι ότι τα εκπαιδευτικά συστήματα μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις πολυπλοκότητες του 21ου αιώνα.

01

Πληροφορίες στα σχολεία

Αυτή η ενότητα συγκεντρώνει ευρήματα από χώρες εταίρους του έργου, παρουσιάζοντας μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των τρεχουσών πρακτικών και στρατηγικών για την εκπαίδευση των παιδιών σχολικής ηλικίας σχετικά με το αλκοόλ. Παρά τις διαφορετικές προσεγγίσεις, αναδύονται κοινά θέματα, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για ολοκληρωμένη, κατάλληλη για την ηλικία εκπαίδευση που ενσωματώνει προληπτικά μέτρα κατά της κατάχρησης αλκοόλ στα σχολικά προγράμματα.

01 Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις

Βέλγιο

Τα βελγικά σχολεία οργανώνουν διάφορες δραστηριότητες ευαισθητοποίησης σχετικά με τον εθισμό, που δεν επικεντρώνονται αποκλειστικά στο αλκοόλ. Αυτές περιλαμβάνουν μια “Ημέρα κατά του εθισμού” με εργαστήρια και συζητήσεις με επαγγελματίες εκπαιδευτές από εξωτερικούς οργανισμούς, όπως η ΑΜΟ, με στόχο την υποστήριξη νέων ατόμων. Επιπλέον, η δευτεροβάθμια εκπαίδευση μερικές φορές φιλοξενεί δραστηριότητες σε συνεργασία με ερευνητές, εστιάζοντας στις επιπτώσεις του αλκοόλ στην ανάπτυξη του εγκεφάλου των εφήβων. Ωστόσο, τα δημοτικά σχολεία συνήθως δεν ασχολούνται με το αλκοόλ, καθώς πιστεύεται ότι τα παιδιά τόσο μικρής ηλικίας δεν πρέπει να εκτίθενται σε αυτό το θέμα. Οι γονείς γενικά δεν εμπλέκονται εκτός εάν προκύψει ένα συγκεκριμένο ζήτημα, αν και ορισμένα σχολεία έχουν συλλόγους γονέων που διοργανώνουν θεματικές εκδηλώσεις, με το αλκοόλ να είναι το θέμα σε ορισμένες περιπτώσεις.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, η εκπαίδευση για την υγεία και την ευεξία, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης σχετικά με τη φροντίδα του σώματός και τις επιπτώσεις ουσιών όπως το αλκοόλ, είναι ενσωματωμένη στο σχολικό πρόγραμμα σπουδών σε διάφορα μαθήματα. Οι μαθητές ξεκινούν την εκπαίδευσή τους στην προσχολική ηλικία και συνεχίζουν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπου διδάσκονται για διάφορα θέματα, συμπεριλαμβανομένης της σημασίας ενός υγιεινού τρόπου ζωής. Το πρόγραμμα σπουδών έχει σχεδιαστεί για να είναι κατάλληλο για την ηλικία, με τα μικρότερα παιδιά να μαθαίνουν για την βασική περίθαλψη και την υγιεινή διατροφή. Ταυτόχρονα, οι μεγαλύτεροι μαθητές εμβαθύνουν σε πιο σύνθετα θέματα, όπως οι κίνδυνοι που συνδέονται με το αλκοόλ και άλλες ουσίες. Στόχος είναι η παροχή μιας ολοκληρωμένης εκπαίδευσης που θα ενημερώνει τους μαθητές και θα τους δίνει τη δυνατότητα να κάνουν υγιεινές επιλογές σε όλη τους τη ζωή.

Το θέμα της υγιεινής διατροφής, της ευεξίας και των κινδύνων από τη χρήση και κατάχρηση αλκοόλ μπορεί επίσης να αποτελέσει αντικείμενο Σχολικής Δραστηριότητας, το οποίο μπορεί να οργανώσει ένας εκπαιδευτικός στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τις οδηγίες του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ή θέμα εκδήλωσης που διοργανώνουν οι Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων, που απευθύνεται σε μαθητές και γονείς, που προσπαθούν να συμβαδίσουν με τις κοινωνικοοικονομικές αλλαγές. Για παράδειγμα, η κατανάλωση ενεργειακών ποτών έχει αυξηθεί δραματικά μεταξύ των

μαθητών γυμνασίου τα τελευταία χρόνια.

Γαλλία

Τα σχολεία συμμετέχουν σε ποικίλα προληπτικά προγράμματα σε διαφορετικές βαθμίδες, εστιάζοντας στην ευεξία, την υγεία και την πρόληψη. Οι πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν ενημερωτικές συνεδρίες σχετικά με τον χρόνο οθόνης για μαθητές της έκτης δημοτικού, συζητήσεις για τα δικαιώματα και την παρενόχληση στην πέμπτη και στην τέταρτη δημοτικού και ομιλίες για τους εθισμούς και την καταναλωτική νομοθεσία για παιδιά τρίτης δημοτικού. Επιπλέον, η εκπαίδευση για την οδική ασφάλεια και τις πρώτες βοήθειες ενσωματώνεται στο πρόγραμμα σπουδών και γίνονται προσπάθειες για τη συμμετοχή των γονέων μέσω συνεδρίων για κινδύνους όπως οι εθισμοί και η παρενόχληση, αν και με περιορισμένη επιτυχία.

Ιταλία

Η Αγωγή του Πολίτη έχει ενσωματωθεί ως διεπιστημονικό μάθημα σε όλα τα σχολικά επίπεδα στην Ιταλία από τον Σεπτέμβριο του 2020, εστιάζοντας σε θέματα όπως το Σύνταγμα, η βιώσιμη ανάπτυξη και η ψηφιακή ιθαγένεια. Τα έργα σε αυτό το πλαίσιο αντιμετωπίζουν διάφορα θέματα, συμπεριλαμβανομένης της υγιεινής διατροφής, της σπατάλης τροφίμων και της σημασίας του νερού, παράλληλα με τους κινδύνους του εθισμού, τονίζοντας ιδιαίτερα τις επιβλαβείς επιπτώσεις της χρήσης ουσιών στην υγεία και το περιβάλλον. Το αξιοσημείωτο έργο, "Όχι στη σπατάλη τροφίμων", στοχεύει στους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης να καλλιεργήσουν υπεύθυνες συνήθειες κατανάλωσης τροφίμων μέσα από ενδιαφέρουσες δραστηριότητες.

Πολωνία

Τα σχολεία στην Πολωνία εφαρμόζουν διάφορα προληπτικά προγράμματα για την εκπαίδευση των παιδιών και των εφήβων σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τις εθιστικές ουσίες, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων. Προγράμματα όπως το "Candies" για τους νεότερους μαθητές δίνουν έμφαση σε βασικές πληροφορίες για τις εθιστικές ουσίες, τη συναισθηματική νοημοσύνη, τη δημιουργική σκέψη, την αυτοεκτίμηση, τη συνεργασία και την ασφάλεια. Οι μεγαλύτεροι μαθητές συμμετέχουν σε δραστηριότητες που στοχεύουν στην οικοδόμηση σχέσεων, αυτοεκτίμησης και αυτοπεποίθησης για την πρόληψη της κατάχρησης αλκοόλ.

Οι εκπαιδευτικές προσπάθειες επεκτείνονται σε γονείς και δασκάλους για να ενισχύσουν αυτές τις αξίες στο σπίτι και στο σχολείο.

Ρουμανία

Το πρόβλημα της κατανάλωσης αλκοόλ στους νέους είναι γνωστό και αντιμετωπίζεται στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ρουμανίας, αλλά υπάρχει πάντα η δυνατότητα νέων, πιο αποτελεσματικών προσεγγίσεων.

Καθώς οι μαθητές εκτίθενται ολοένα και περισσότερο στην κατανάλωση αλκοόλ, χρειάζονται λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις του αλκοόλ για να δημιουργήσουν ένα σταθερό κίνητρο για να αποφύγουν την κατανάλωση αλκοόλ θέτοντας θετικούς στόχους ζωής και αναπτύσσοντας αυτοσεβασμό και αστική ευθύνη.

Καθώς ο εθισμός στο αλκοόλ γίνεται ένας από τους κινδύνους της εποχής μας, με τους έφηβους να είναι τα πρώτα θύματα, αυτές οι δραστηριότητες στοχεύουν να προειδοποιήσουν τους μαθητές για τους κινδύνους της κατανάλωσης αλκοόλ, να τους αποτρέψουν από το να καταστρέψουν όχι μόνο την υγεία τους αλλά και την κοινωνική τους ζωή και το μέλλον τους και να τους ενθαρρύνουν να χρησιμοποιούν καλλιτεχνικές και δημιουργικές μεθόδους έκφρασης για να υποστηρίξουν την καταπολέμηση της κατανάλωσης αλκοόλ.

Οι σχολικοί σύμβουλοι παίζουν ζωτικό ρόλο στην πρόληψη του αλκοόλ στους μαθητές παρέχοντας εκπαίδευση, υποστήριξη και πόρους. Η διεξαγωγή δραστηριοτήτων στην τάξη κατάλληλες για την ηλικία, η συζήτηση για τους κινδύνους από τη χρήση αλκοόλ και η χρήση διαδραστικών εργαλείων και πολυμέσων μπορεί να προσελκύσει τους μαθητές και να κάνει τις πληροφορίες πιο χρήσιμες. Πρέπει να υπάρχουν δωρεάν τοπικοί πόροι, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων θεραπείας, των ομάδων υποστήριξης και των τηλεφωνικών γραμμών επικοινωνίας, στους οποίους οι μαθητές και οι οικογένειές τους μπορούν να έχουν πρόσβαση για βοήθεια. Οι μαθητές και οι οικογένειές τους πρέπει να βοηθηθούν στην αναζήτηση θεραπείας εάν/όταν είναι απαραίτητο.

Ο εντοπισμός των παιδιών που κινδυνεύουν πρέπει να γίνεται όσο το δυνατόν νωρίτερα για να αποφευχθεί η κλιμάκωση των προβλημάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ. Πρέπει να υπάρχει στενή συνεργασία μεταξύ δασκάλων και γονέων για να εντοπίσουν τα προειδοποιητικά σημάδια και να γνωρίζουν τις ανησυχίες των παιδιών.

Οι μαθητές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε εξωσχολικές δραστηριότητες, αθλήματα, συλλόγους ή χόμπι ως εναλλακτικές λύσεις στην κατανάλωση αλκοόλ. Ένας υγιεινός και δραστήριος τρόπος ζωής είναι γνωστό ότι αποφέρει μόνο οφέλη.

Οι γονείς θα πρέπει να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικά με τα σημάδια της κατανάλωσης αλκοόλ στους εφήβους και πώς να επικοινωνούν αποτελεσματικά με τα παιδιά τους σχετικά με αυτό.

02 Σημαντικά ευρήματα

- Ποικίλες προσεγγίσεις: Οι χώρες χρησιμοποιούν μια σειρά από στρατηγικές, από την ενσωμάτωση προγραμμάτων σπουδών και τις εξωτερικές συνεργασίες έως τις ψηφιακές πλατφόρμες.
- Εστίαση στην Πρώιμη Εκπαίδευση: Έμφαση στην έναρξη της εκπαίδευσης για το αλκοόλ νωρίς, προσαρμοσμένη στην ηλικία και την κατανόηση των μαθητών.
- Πολυεπιστημονική συνεργασία: Τα αποτελεσματικά προγράμματα περιλαμβάνουν συνεργασίες με γονείς, επαγγελματίες υγείας και κοινοτικούς οργανισμούς.
- Ψηφιακά και διαδραστικά εργαλεία: Η χρήση ψηφιακών πλατφορμών και διαδραστικών εργαλείων ενισχύει τη δέσμευση και την αποτελεσματικότητα.

03 Συστάσεις πολιτικής

Ενσωμάτωση της Ολοκληρωμένης Εκπαίδευσης για το Αλκοόλ: Τα σχολεία θα πρέπει να ενσωματώσουν την ευαισθητοποίηση και την πρόληψη για το αλκοόλ στο πρόγραμμα σπουδών σε όλες τις τάξεις, προσαρμοσμένες ώστε να είναι κατάλληλες για την κάθε ηλικία.

Προώθηση πολυεπιστημονικών συνεργασιών: Ενθαρρύνετε τις συνεργασίες με την υγειονομική περίθαλψη, τις αρχές επιβολής του νόμου και τους κοινοτικούς οργανισμούς για την παροχή ολοκληρωμένης εκπαίδευσης σχετικά με την ευαισθητοποίηση και την πρόληψη του αλκοόλ, αξιοποιώντας ποικίλη τεχνογνωσία και πόρους για μια ολιστική προσέγγιση.

Αξιοποίηση των ψηφιακών και διαδραστικών εργαλείων: Χρησιμοποιήστε ψηφιακές πλατφόρμες και διαδραστικές μεθόδους για την αποτελεσματική συμμετοχή των μαθητών, κάνοντας τη μάθηση σχετικά με την ευαισθητοποίηση και την πρόληψη του αλκοόλ πιο προσιτή και αποτελεσματική.

Συμμετοχή γονέων και κοινότητας: Ενίσχυση των προσπαθειών για τη συμμετοχή των γονέων και της ευρύτερης κοινότητας σε εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες, παρέχοντάς τους πόρους και εκπαίδευση για την υποστήριξη αυτών των συνομιλιών στο σπίτι και στην κοινότητα.

Συνεχής Επαγγελματική Ανάπτυξη για Εκπαιδευτικούς: Προσφέρετε συνεχή εκπαίδευση και πόρους για δασκάλους και σχολικούς συμβούλους, εξοπλίζοντάς τους με τις πιο πρόσφατες πληροφορίες και τεχνικές για την παροχή αποτελεσματικής εκπαίδευσης για το αλκοόλ.

Αξιολόγηση πολιτικής και προγράμματος: Εφαρμόστε τακτικές αξιολογήσεις των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους, χρησιμοποιώντας ευρήματα για να βελτιώσετε τις στρατηγικές εκπαίδευσης για το αλκοόλ.

Εθνικές εκστρατείες και πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης: Υποστήριξη και προώθηση εθνικών εκστρατειών που ευθυγραμμίζονται με τις προσπάθειες που γίνονται στο σχολείο, διευρύνοντας τον αντίκτυπο των μηνυμάτων ευαισθητοποίησης και πρόληψης για το αλκοόλ.

02

Το θέμα του αλκοόλ εξηγείται σε πολλά μαθήματα

Αυτή η ενότητα συνθέτει πληροφορίες από συνεντεύξεις και αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες εταίρους του έργου, εστιάζοντας στο θέμα του αλκοόλ. Προσδιορίζει κοινές προκλήσεις, πρακτικές στρατηγικές και μοναδικές προσεγγίσεις για την εκπαίδευση, την πρόληψη και την πολιτική για το αλκοόλ σε αυτές τις χώρες. Στόχος είναι η παροχή συστάσεων πολιτικής για την αντιμετώπιση της χρήσης αλκοόλ, ειδικά μεταξύ των νέων.

01 Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις

Βέλγιο

Το θέμα του αλκοόλ ενσωματώνεται σε διάφορα μαθήματα στα βελγικά σχολεία, αν και όχι εκτενώς. Αναφέρεται στο πλαίσιο της υγείας, της οδικής ασφάλειας, ακόμη και του μάρκετινγκ, όπως φαίνεται στα γαλλικά μαθήματα όπου οι μαθητές αναλύουν διαφημίσεις. Σημαντικές πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν προσκεκλημένους ομιλητές από τους Ανώνυμους Αλκοολικούς που μοιράζονται προσωπικές ιστορίες και δραστηριότητες που σχετίζονται με την κατανόηση των επιπτώσεων του αλκοόλ στην υγεία και τη συμπεριφορά. Παρά τις προσπάθειες αυτές, υπάρχει η αντίληψη ότι οι μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι πολύ μικροί για να ασχοληθούν με αυτό το θέμα και δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στις παρεμβάσεις σε επίπεδο κοινωνίας και στην ευαισθητοποίηση πέρα από τις αρμοδιότητες του σχολείου.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, το εθνικό πρόγραμμα σπουδών υπόκειται σε αναθεωρήσεις ώστε να ανταποκρίνεται περισσότερο στις σύγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες και στις κοινωνικές αλλαγές. Αυτή η αναθεώρηση στοχεύει να καλλιεργήσει μια ολοκληρωμένη εκπαιδευτική εμπειρία που προάγει την ευημερία και το σεβασμό για τη διαφορετικότητα και προετοιμάζει τους μαθητές να γίνουν δημιουργικά άτομα και ενεργοί πολίτες, προωθώντας μια ολιστική προσέγγιση στην εκπαίδευση που θα μπορούσε να περιλαμβάνει τέτοια θέματα και να δημιουργήσει σεβασμό για την διαφορετικότητα στην κουλτούρα, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει κατανόηση του ρόλου των ποτών και των τροφίμων σε διαφορετικούς πολιτισμούς και κοινωνίες.

Στα δημοτικά σχολεία, που απευθύνονται σε μαθητές ηλικίας 6 έως 12 ετών, η σημασία της διατήρησης μιας υγιεινής διατροφής διδάσκεται στα μαθήματα φυσικής αγωγής κατά την Ε' και ΣΤ' Δημοτικού. Οι μαθητές διδάσκονται πώς μια υγιεινή διατροφή μπορεί να επηρεάσει θετικά τη φυσική τους κατάσταση και τη συνολική ευεξία τους. Επιπλέον, το θέμα της υγιεινής διατροφής καλύπτεται και στο μάθημα της μουσικής της ΣΤ' τάξης, όπου οι μαθητές μαθαίνουν για την επίδρασή της στη φωνή. Επιπλέον, στο μάθημα της Ελληνικής Γλώσσας της ΣΤ' τάξης οι μαθητές μαθαίνουν για το πόσο ωφέλιμες είναι οι υγιεινές διατροφικές συνήθειες. Ωστόσο, το θέμα του αλκοόλ πρέπει να αντιμετωπιστεί απευθείας στα δημοτικά σχολεία.

Στα Γυμνάσια, που απευθύνονται σε μαθητές ηλικίας 13 έως 15 ετών, το θέμα του αλκοόλ αναφέρεται στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών της Α' τάξης, όπου οι μαθητές μαθαίνουν

για το ρόλο του κρασιού στην αρχαία Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της σύνδεσής του με τον αρχαίο θεό Διόνυσο. Υπάρχει επίσης ένα κεφάλαιο για θέματα που σχετίζονται με το αλκοόλ στο μάθημα της Οικιακής Οικονομίας στην Α' Γυμνασίου και στα μαθήματα της Πολιτικής Αγωγής και της Βιολογίας στην Γ' Γυμνασίου.

Επίσης, το σχολικό έτος 2020-2021 εφαρμόστηκε ένα πειραματικό πρόγραμμα με το όνομα "Εργαστήρια Δεξιότητων" σε 218 σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε όλη την Ελλάδα. Σήμερα, τα "Εργαστήρια Δεξιότητων" εφαρμόζονται σε όλα τα Δημοτικά και Γυμνάσια της χώρας, με θέματα: Κύκλος: Δεξιότητες Ζωής, Θεματικός Πυλώνας: Καλύτερη Διαβίωση, Ενότητες: Υγιεινή Διατροφή, Ψυχική Υγεία, Οδική Ασφάλεια, Πρόληψη και Εξαρτήσεις.

Για την πιο πρόσφατη και λεπτομερή πληροφόρηση, μετά τις εξελίξεις που δημοσίευσε η Μονάδα Ευρυδίκη στην Ελλάδα και το Υπουργείο Παιδείας στην Ελλάδα παρέχουν πιο ακριβείς πληροφορίες για το πώς αυτά τα θέματα ενσωματώνονται στο εθνικό πρόγραμμα σπουδών.

Γαλλία

Τα σχολεία συνεργάζονται με ενώσεις όπως η Addictions France για την υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων πρόληψης και ευεξίας. Αυτά τα έργα δίνουν έμφαση στις ψυχοκοινωνικές δεξιότητες, στη διαχείριση των συναισθημάτων και στην αυτοπεποίθηση από το δημοτικό σχολείο και μετά. Η ευαισθητοποίηση για το αλκοόλ αντιμετωπίζεται ρητά στην τέταρτη δημοτικού μέσω του προβληματισμού σχετικά με την εφηβεία και την επικίνδυνη συμπεριφορά, που ακολουθείται από ένα κουίζ για τους μύθους και τις πραγματικότητες για το αλκοόλ. Οι δράσεις αυτές αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής που έχει εγκριθεί σε εθνικό επίπεδο, υπογραμμίζοντας τη σημασία της ανάπτυξης ψυχοκοινωνικών δεξιότητων μεταξύ των παιδιών και των νέων.

Ιταλία

Η εκπαίδευση για το αλκοόλ είναι ζωτικής σημασίας και ξεκινά από τα πρώτα χρόνια της σχολικής εκπαίδευσης, δίνοντας ρητά έμφαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση μέσω του προγράμματος σπουδών για την αγωγή του πολίτη. Το διεπιστημονικό έργο "Noi cittadini del mondo...in-dipendenti" εκτείνεται σε 33 ώρες κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, εστιάζοντας στην υγεία, την ευεξία και στον αντίκτυπο του αλκοόλ και άλλων ουσιών. Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν καταιγισμό ιδεών, πειραματικές εργασίες για την κατανόηση

των επιπέδων αλκοόλ στο αίμα, ανάλυση διαφημιστικού υλικού για εθιστικά προϊόντα και δημιουργία αφισών ευαισθητοποίησης με στόχο την τόνωση του προβληματισμού και της ευαισθητοποίησης των μαθητών σχετικά με το αλκοόλ και τον εθισμό.

Πολωνία

Σε διάφορα εκπαιδευτικά στάδια, το θέμα του αλκοόλ ενσωματώνεται στα σχολικά προγράμματα μέσω προγραμμάτων όπως τα “7 Steps” και “Candies”, με επίκεντρο την πρόληψη, την αυτοεκτίμηση και τη διαχείριση αρνητικών συναισθημάτων. Εργαστήρια, συναντήσεις με ειδικούς και προσωπικές ιστορίες από ανάρρωση εξαρτημένων χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση των κινδύνων της κατάχρησης αλκοόλ και την προώθηση υγιών μηχανισμών αντιμετώπισης. Η αλλαγή προσέγγισης στοχεύει στην αποφυγή της ωραιοποίησης της ανάρρωσης από τον εθισμό, εστιάζοντας στη συνεχή εκπαίδευση και στην ανάπτυξη προσωπικών συμφερόντων ως εναλλακτικές λύσεις στη χρήση αλκοόλ.

Ρουμανία

Η Εκκλησία έχει τη δική της άποψη για την κατανάλωση αλκοόλ, βασισμένη σε θεολογικές και πνευματικές αρχές και εξετάζοντας πώς το αλκοόλ επηρεάζει το άτομο και την κοινότητα. Ακολουθούν ορισμένες πτυχές της άποψης της Εκκλησίας για την κατανάλωση αλκοόλ: δεν απαγορεύει την κατανάλωση αλκοόλ αλλά την υποστηρίζει με μετριασμένη και υπεύθυνη μορφή. Η μετριασμένη κατανάλωση αλκοόλ αναφέρεται στη χρήση αλκοόλ σε περιορισμένες ποσότητες και για κοινωνικούς ή τελετουργικούς σκοπούς, όπως η λήψη της Θείας Κοινωνίας, όπου το κρασί είναι το αίμα του Χριστού.

καταδικάζει σθεναρά την κατάχρηση αλκοόλ ή την υπερβολική κατανάλωση που οδηγεί σε μέθη ή ανήθικη συμπεριφορά. Η κατάχρηση του αλκοόλ θεωρείται αδυναμία και αμαρτία που μπορεί να έχει επιβλαβείς επιπτώσεις στη σωματική, ψυχική και πνευματική υγεία ενός ατόμου.

ενθαρρύνει την υπευθυνότητα και τον αυτοέλεγχο όσον αφορά την κατανάλωση αλκοόλ. Τα άτομα καλούνται να γνωρίζουν τους δικούς τους περιορισμούς και να αποφεύγουν καταστάσεις που θα μπορούσαν να τους οδηγήσουν σε απερίσκεπτη συμπεριφορά.

02 Σημαντικά ευρήματα

- Εκπαιδευτικές Πρωτοβουλίες: Όλες οι χώρες τονίζουν τη σημασία της ενσωμάτωσης της εκπαίδευσης για το αλκοόλ στα σχολικά προγράμματα, τονίζοντας την αποτελεσματικότητα της έγκαιρης παρέμβασης.
- Πολιτιστικοί και κοινωνικοί κανόνες: Η κανονικοποίηση του αλκοόλ σε κοινωνικά περιβάλλοντα είναι ένα ευρέως διαδεδομένο ζήτημα, με χώρες όπως η Πολωνία να επικεντρώνονται στη μετατόπιση των πολιτιστικών αντιλήψεων προς την υπεύθυνη κατανάλωση.
- Πολιτική και κανονισμοί: Υπάρχει επικρατούσα άποψη ως προς την ανάγκη για αυστηρότερους κανονισμούς της διαφήμισης και της διανομής αλκοόλ, όπως συζητήθηκε στη Ρουμανία και την Ιταλία.
- Εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού: Η Γαλλία και η Ελλάδα υπογραμμίζουν το ρόλο των δημόσιων εκστρατειών για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους της χρήσης αλκοόλ.
- Κοινοτικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις: Η συμμετοχή διαφόρων ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων, των επαγγελματιών υγείας, των αρχών επιβολής του νόμου και των κοινοτικών οργανώσεων, είναι ζωτικής σημασίας για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην πρόληψη του αλκοόλ.

03 Συστάσεις πολιτικής

Βελτίωση της εκπαίδευσης στο σχολείο: Ανάπτυξη και εφαρμογή ολοκληρωμένων, κατάλληλων για την ηλικία προγραμμάτων εκπαίδευσης για το αλκοόλ σε όλα τα σχολικά επίπεδα, ενσωματώνοντας δεξιότητες ζωής και κριτική σκέψη σχετικά με τη χρήση αλκοόλ.

Ρύθμιση της διαφήμισης και της προσβασιμότητας: Επιβολή αυστηρότερων κανονισμών για τη διαφήμιση αλκοόλ, ειδικά σε μέσα που είναι προσβάσιμα στους νέους, και έλεγχος της πώλησης και της διανομής αλκοόλ για τη μείωση της κατανάλωσης αλκοόλ από ανηλίκους.

Προώθηση πολιτιστικών αλλαγών: Υποστήριξη πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην αλλαγή των κοινωνικών κανόνων που σχετίζονται με την κατανάλωση αλκοόλ, ενθαρρύνοντας την υπεύθυνη και μετριασμένη χρήση.

Ενίσχυση εκστρατειών για τη δημόσια υγεία: Ξεκινήστε εθνικές και τοπικές εκστρατείες για να αυξήσετε την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση αλκοόλ, δίνοντας έμφαση στον αντίκτυπο στην υγεία, την ευημερία και την ασφάλεια.

Διευκόλυνση της κοινοτικής συμμετοχής: Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ σχολείων, θρησκευτικών οργανώσεων, επαγγελματιών υγείας και φορέων επιβολής του νόμου για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της χρήσης αλκοόλ, εστιάζοντας στην πρόληψη, την υποστήριξη και την παρέμβαση.

Εφαρμογή παρακολούθησης και αξιολόγησης: Θέσπιση ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης των τάσεων κατανάλωσης αλκοόλ, της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων πρόληψης και του αντίκτυπου των αλλαγών πολιτικής, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων.

03

Αλκοόλ και τροχαία ατυχήματα

Αυτή η ενότητα συνθέτει ευρήματα από συνεντεύξεις και αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες εταίρους του έργου, εστιάζοντας στη σχέση κατανάλωσης αλκοόλ και τροχαίων ατυχημάτων. Βασίζεται σε εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες, προγράμματα πρόληψης, νομικά μέτρα και εκστρατείες δημόσιας υγείας για να προτείνει ολοκληρωμένες συστάσεις πολιτικής με στόχο τη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ.

01 Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις

Βέλγιο

Η ευαισθητοποίηση σχετικά με το αλκοόλ και την οδική ασφάλεια αντιμετωπίζεται μέσω ειδικών δραστηριοτήτων σε ορισμένα βελγικά σχολεία. Αυτό περιλαμβάνει ενημερωτικές ημερίδες με αστυνομικούς που συζητούν για την οδική ασφάλεια και τις επιπτώσεις της κατανάλωσης αλκοόλ. Υπάρχει μια αναγνώριση της σημασίας της εκπαίδευσης των νέων σχετικά με τους κινδύνους του ποτού και της οδήγησης. Ωστόσο, αυτές οι πρωτοβουλίες είναι σποραδικές και δεν αποτελούν μέρος ενός ολοκληρωμένου, κρατικού προγράμματος σπουδών. Η προσέγγιση για την αντιμετώπιση των τροχαίων ατυχημάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ μέσω της εκπαίδευσης φαίνεται να είναι πιο αντιδραστική, εστιάζοντας στις νομικές πτυχές και τις συνέπειες της ανεύθυνης κατανάλωσης αλκοόλ σε σχέση με την οδική ασφάλεια.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, τα τροχαία ατυχήματα που σχετίζονται με το αλκοόλ αποτελούν μια σημαντική ανησυχία, καθώς η οδήγηση υπό την επήρεια αυξάνει δραματικά τον κίνδυνο ατυχημάτων. Η ελληνική κυβέρνηση έχει ξεκινήσει ένα ολοκληρωμένο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Οδική Ασφάλεια για να το αντιμετωπίσει. Με την ανακοίνωσή του το 2021, το σχέδιο περιλαμβάνει στοχευμένες εκστρατείες επιβολής και ευαισθητοποίησης, εξέταση των συσκευών αλκοτέστ και αναθεώρηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας για να επικεντρωθεί σε συχνές παραβιάσεις που οδηγούν σε σοβαρούς τραυματισμούς, συμπεριλαμβανομένης της οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ.

Στατιστικά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής ανέφεραν ότι το 2018, 36 στους 700 θανάτους από τροχαία ατυχήματα είχαν σχέση με το αλκοόλ, με παρόμοια στοιχεία το 2019. Αυτά τα στοιχεία υποδηλώνουν ότι περίπου το 23-25% των θανατηφόρων τροχαίων δυστυχημάτων στην Ελλάδα έχουν συνδεθεί με οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ.

Τα νόμιμα όρια συγκέντρωσης αλκοόλ στο αίμα (BAC) στην Ελλάδα είναι 0,5 g/l για τυπικούς οδηγούς και 0,2 g/l για αρχάριους και επαγγελματίες οδηγούς, με διάφορες κυρώσεις που κυμαίνονται από πρόστιμα έως φυλάκιση ανάλογα με το επίπεδο BAC και την επανάληψη της παράβασης. Παρά τα μέτρα αυτά, οι αστυνομικοί έλεγχοι για αλκοολούχα ποτά δεν είναι συστηματικοί, με πολλούς οδηγούς να μην ελέγχονται μετά από τροχαία ατυχήματα.

Το 2019, το Υπουργείο Υγείας ανέθεσε σε Ομάδα Εργασίας την εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης (2019-2023) για την Αντιμετώπιση των Βλαβερών Συνεπειών της Κατανάλωσης Αλκοόλ, το οποίο περιλαμβάνει προτάσεις προς την Ελληνική Πολιτεία σχετικά με το αλκοόλ και την οδική ασφάλεια, όπως η μείωση του ανώτατου ορίου συγκέντρωσης αλκοόλ στο αίμα

(BAC) και εφαρμογή συστήματος κουπονιών για μετακινήσεις νέων με ταξί από τα μπαρ, μετά την κατανάλωση αλκοόλ. Ωστόσο, πολλά από αυτά δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας μείωσης αυτών των αριθμών, η οδική ασφάλεια έχει συμπεριληφθεί στο σχολικό πρόγραμμα στο μάθημα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» για την εκπαίδευση της νεότερης γενιάς. Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος, οι αστυνομικοί της Τροχαίας καλούνται στα δημοτικά σχολεία για να μιλήσουν για την οδική ασφάλεια ή οι μαθητές μπορούν να επισκεφθούν το Κυκλοφοριακό Εκπαιδευτικό Πάρκο Κιλκίς.

Ο συνδυασμός νομικών μέτρων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και στοχευμένων βελτιώσεων υποδομών αντικατοπτρίζει μια πολύπλευρη προσέγγιση για την αντιμετώπιση του ζητήματος των τροχαίων ατυχημάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων στην Ελλάδα.

Γαλλία

Οι ερωτηθέντες δεν περιέγραψαν επακριβώς τις πρωτοβουλίες που εστιάζουν αποκλειστικά στο αλκοόλ και τα τροχαία ατυχήματα εντός του εκπαιδευτικού πλαισίου. Ωστόσο, τα συνολικά προληπτικά μέτρα και τα προγράμματα ευαισθητοποίησης των σχολείων, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης για την οδική ασφάλεια και της εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών, συμβάλλουν έμμεσα στην αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος. Η έμφαση στην ευαισθητοποίηση του εθισμού, ιδιαίτερα όσον αφορά το αλκοόλ, σε εκπαιδευτικές συνεδρίες πιθανότατα περιλαμβάνει συζητήσεις για τον αντίκτυπό του στην οδική ασφάλεια.

Ιταλία

Τα τροχαία ατυχήματα που σχετίζονται με το αλκοόλ εξακολουθούν να αποτελούν σημαντική ανησυχία, με τα στοιχεία να δείχνουν ένα ποσοστό ατυχημάτων που προκαλούνται από μεθυσμένους οδηγούς. Πρωτοβουλίες όπως το "Serate in sicurezza" από την Περιφέρεια της Λομβαρδίας στοχεύουν στη μείωση αυτών των ατυχημάτων μέσω αυξημένων ελέγχων και εκστρατειών ευαισθητοποίησης. Η πρωτοβουλία είχε ως αποτέλεσμα πολυάριθμους ελέγχους οχημάτων, αφαίρεση αδειών και πρόστιμα, επιδεικνύοντας μια προληπτική προσέγγιση για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας και τη μείωση της συχνότητας οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ ή ναρκωτικών.

Πολωνία

Η σχέση μεταξύ της κατανάλωσης αλκοόλ και των τροχαίων ατυχημάτων αντιμετωπίζεται μέσω της εκπαίδευσης και των νομικών μέτρων. Οι λειτουργοί κοινωνικής επανένταξης και οι αστυνομικοί συμμετέχουν στην ευαισθητοποίηση των εφήβων σχετικά με τους κινδύνους του αλκοόλ και της οδήγησης, με τα δικαστήρια να επιβάλλουν τα εκπαιδευτικά μαθήματα για τους παραβάτες. Δίνεται έμφαση στις νομικές και κοινωνικές συνέπειες της κατάχρησης

αλκοόλ, συμπεριλαμβανομένου του αντίκτυπου στην οδική ασφάλεια, με τις προσπάθειες της αστυνομίας να επικεντρώνονται στον εντοπισμό μεθυσμένων οδηγών και στη μείωση των κινδύνων για την οδική ασφάλεια μέσω δραστηριοτήτων πρόληψης και επιβολής.

Ρουμανία

Η πρόληψη της νεανικής παραβατικότητας και η θυματοποίηση ανηλίκων αποτελεί προτεραιότητα της Αστυνομίας. Σε αυτόν τον τομέα, τα βήματα που γίνονται προσανατολίζονται στην ενημέρωση των νέων μέσω διαφόρων μεθόδων προσαρμοσμένων στα χαρακτηριστικά αυτών των δικαιούχων για τη μείωση του κινδύνου θυματοποίησης ή υιοθέτησης αντικοινωνικών συμπεριφορών.

Ωστόσο, τα τροχαία ατυχήματα οδηγούν σε θύματα ή σοβαρούς τραυματισμούς παρά τις προσπάθειες αυτές.

Η εμπειρία μας έχει δείξει ότι η επιτυχία των προληπτικών ενεργειών εξαρτάται, στις περισσότερες περιπτώσεις, από τον τρόπο προσέγγισης του προβλήματος και τη μετάδοση των μηνυμάτων.

Αν και η ισχύουσα νομοθεσία στη Ρουμανία σχετικά με τα εγκλήματα και τις κυρώσεις όσων οδηγούν οχήματα υπό την επήρεια αλκοόλ έχει γίνει πολύ αυστηρή πρόσφατα, φαίνεται ότι δεν αρκεί γιατί υπάρχουν πολλές περιπτώσεις παραβίασής της.

Συνιστάται η εισαγωγή ενός κλάδου που μελετάται σε κάθε σχολείο, με πιθανή ονομασία «Οδική εκπαίδευση στα σχολεία», ένα μάθημα που διδάσκεται από επαγγελματίες της αστυνομίας.

02 Σημαντικά ευρήματα

- Εκπαιδευτικά Προγράμματα: Οι επιτυχημένες παρεμβάσεις σε σχολεία στις χώρες που συμμετείχαν στην έρευνα τονίζουν τη σημασία της έγκαιρης εκπαίδευσης σχετικά με τους κινδύνους της κατανάλωσης αλκοόλ και την οδική ασφάλεια.
- Πρόληψη και επιβολή: Υπάρχει κρίσιμη ανάγκη για αυστηρή επιβολή των υφιστάμενων νόμων σχετικά με τις πωλήσεις και την κατανάλωση αλκοόλ, ιδίως όσον αφορά την κατανάλωση αλκοόλ από ανηλίκους και την οδήγηση υπό την επήρεια.
- Πρωτοβουλίες Δημόσιας Υγείας: Οι διεπιστημονικές προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με επαγγελματίες υγείας, αρχές επιβολής του νόμου και εκπαιδευτικά ιδρύματα, είναι απαραίτητες για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της πρόκλησης.
- Δέσμευση κοινότητας και οικογένειας: Η συμμετοχή των γονέων και η κοινοτική εκπαίδευση είναι καθοριστικής σημασίας για τη διαμόρφωση στάσεων απέναντι στην κατανάλωση αλκοόλ και την οδική ασφάλεια.

03 Συστάσεις πολιτικής

Εφαρμογή ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων: Ενσωμάτωση της εκπαίδευσης για την οδική ασφάλεια και για το αλκοόλ στα σχολικά προγράμματα σε όλα τα επίπεδα, δίνοντας έμφαση στις δεξιότητες κριτικής σκέψης και λήψης αποφάσεων.

Ενίσχυση της επιβολής του νόμου και των νομικών πλαισίων: Επιβολή αυστηρότερων κυρώσεων για την οδήγηση υπό την επήρεια και για την πώληση αλκοόλ σε ανηλίκους. Εφαρμογή τακτικών ελέγχων και ισορροπιών για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης.

Ενίσχυση των εκστρατειών ευαισθητοποίησης του κοινού: Χρησιμοποιήστε τα μέσα ενημέρωσης και τις δημόσιες εκστρατείες για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους από την κατανάλωση αλκοόλ, εστιάζοντας κυρίως στην οδήγηση.

Προώθηση της διεπιστημονικής συνεργασίας: Προώθηση συνεργασιών μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, τομέων υγείας, επιβολής του νόμου και κοινοτικών οργανώσεων για την ανάπτυξη συνεκτικών στρατηγικών πρόληψης.

Υποστήριξη έρευνας και παρακολούθησης: Επενδύστε σε συνεχή έρευνα για την παρακολούθηση των τάσεων στην κατανάλωση αλκοόλ και των επιπτώσεών του στην οδική ασφάλεια, προσαρμόζοντας τις πολιτικές όπως απαιτείται.

04

Αλκοόλ και υγεία

Αυτή η ενότητα συνθέτει πληροφορίες από συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν σε όλες τις χώρες εταίρους του έργου, με στόχο τη διαμόρφωση ολοκληρωμένων συστάσεων πολιτικής για το αλκοόλ και την υγεία. Παρά τις διαφορετικές μεθοδολογίες και επικεντρώσεις, εμφανίζονται κοινά θέματα, συμπεριλαμβανομένης της σημασίας της πρώιμης εκπαίδευσης, της συμμετοχής της κοινότητας και των γονέων, των διεπιστημονικών προσεγγίσεων και της ανάγκης για συνεπή επιβολή της πολιτικής.

01 Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις

Βέλγιο

Τα σχολεία στο Βέλγιο σχεδιάζουν να συμπεριλάβουν την υγιεινή διατροφή ως υποχρεωτικό μέρος της φυσικής αγωγής, με την κατανάλωση αλκοόλ να αποτελεί σημαντικό θέμα συζήτησης. Αυτή η πρωτοβουλία στοχεύει να εκπαιδεύσει τους μαθητές σχετικά με τις επιπτώσεις του αλκοόλ στην υγεία ως μέρος ενός ευρύτερου προγράμματος σπουδών που επικεντρώνεται στην ευημερία.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, υπάρχει κατανόηση της σημασίας της έγκαιρης αναγνώρισης και παρέμβασης όσον αφορά την κατάχρηση αλκοόλ μεταξύ των νέων. Οι προσπάθειες περιλαμβάνουν την εκπαίδευση των παρόχων πρωτοβάθμιας περίθαλψης, των εκπαιδευτικών και εκείνων που εμπλέκονται σε δραστηριότητες για νέους ώστε να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν πιθανά ζητήματα που σχετίζονται με το αλκοόλ σε πρώιμο στάδιο. Αυτή η διεπιστημονική προσέγγιση είναι απαραίτητη για τη δημιουργία ενός δικτύου υποστήριξης γύρω από τα νεαρά άτομα που περιλαμβάνει υπηρεσίες υγείας, κοινωνικές υπηρεσίες, εκπαιδευτικά ιδρύματα, ακόμη και δικαστικές και εργατικές οργανώσεις.

Αν και τα συγκεκριμένα ελληνικά πρωτόκολλα δεν ήταν λεπτομερή στα αποτελέσματα αναζήτησης, η προσέγγιση που περιγράφεται στη βιβλιογραφία δίνει έμφαση στην εκπαίδευση των παρόχων πρωτοβάθμιας περίθαλψης στον έγκαιρο εντοπισμό και στις σύντομες παρεμβάσεις για επικίνδυνη και επιβλαβή χρήση αλκοόλ. Αυτό περιλαμβάνει τον εξοπλισμό τους με τις δεξιότητες ελέγχου για κατανάλωση αλκοόλ και την παροχή κατάλληλων συμβουλών ή παραπομπών, όπως απαιτείται. Αυτό είναι σύμφωνο με τις πρακτικές σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως φαίνεται σε ένα πρωτόκολλο μελέτης για ένα έργο που στοχεύει στην αύξηση της έγκαιρης αναγνώρισης και της σύντομης παρέμβασης στην πρωτοβάθμια περίθαλψη για τη μείωση των αρνητικών εκβάσεων που σχετίζονται με το αλκοόλ σε κοινοτικό επίπεδο.

Η εκπαίδευση των επαγγελματιών των δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στην ανίχνευση περιστατικών κατάχρησης αλκοόλ και η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στο να αναγνωρίζουν και να ωθούν τους μαθητές προς τη σωστή κατεύθυνση όταν αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης αλκοόλ (που αφορά τους ίδιους ή το περιβάλλον τους) προβλέπεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης (2019-2023) για την αντιμετώπιση των επιβλαβών συνεπειών της κατανάλωσης αλκοόλ. Ωστόσο, η υλοποίηση προχωρά με αργούς ρυθμούς.

Επίσης, η παρουσία ψυχολόγων σε ορισμένα ελληνικά σχολεία ξεκίνησε το 2010. Έκτοτε, κάθε σχολική χρονιά, ο θεσμός του σχολικού ψυχολόγου επεκτείνεται σε όλο και

περισσότερα σχολεία. Ωστόσο μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν μόνιμα ψυχολόγοι σε όλα τα ελληνικά σχολεία. Συνήθως, ένας σχολικός ψυχολόγος είναι διαθέσιμος σε κάθε σχολείο μία φορά την εβδομάδα. Στόχος είναι να είναι εκεί καθημερινά.

Συνολικά, οι τομείς της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και της εκπαίδευσης στην Ελλάδα φαίνεται να συνειδητοποιούν ολοένα και περισσότερο την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εκπαίδευση και την πρόληψη του αλκοόλ, ειδικά μεταξύ των νέων. Αυτό ευθυγραμμίζεται με ευρύτερες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών και παρεμβάσεων σε επίπεδο κοινότητας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της δημόσιας υγείας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τη χρήση αλκοόλ.

Γαλλία

Στη Γαλλία, υπάρχει σημαντική εστίαση στις επιπτώσεις της χρήσης αλκοόλ στην υγεία, με στρατηγικές που στοχεύουν στην έγκαιρη ανίχνευση και παρέμβαση για επικίνδυνα μοτίβα κατανάλωσης. Η χώρα έχει θέσει σε εφαρμογή εξειδικευμένα κέντρα που παρέχουν ψυχολογική και ιατρική υποστήριξη για τη μείωση των κινδύνων για την υγεία που σχετίζονται με το αλκοόλ.

Ιταλία

Το πρόγραμμα σπουδών δίνει έμφαση στις αρνητικές επιπτώσεις του αλκοόλ στην υγεία, εστιάζοντας κυρίως σε ηπατικές ασθένειες, όπως το λιπώδες ήπαρ, η ηπατίτιδα και η κίρρωση, μαζί με άλλες παθήσεις οργάνων. Τονίζει τη σημασία της μετριοπάθειας και τους κινδύνους της κατανάλωσης οινοπνεύματος από ανηλίκους, ενσωματώνοντας αυτά τα θέματα σε ευρύτερες προσπάθειες εκπαίδευσης για την υγεία για την ενθάρρυνση υπεύθυνης στάσης απέναντι στην κατανάλωση αλκοόλ.

Πολωνία

Στην Πολωνία, υπάρχει σημαντική εστίαση στην εκπαίδευση των ατόμων σχετικά με τους κινδύνους για την υγεία που συνδέονται με την κατανάλωση αλκοόλ. Οι πρωτοβουλίες στοχεύουν στην ενημέρωση για τις σωματικές και ψυχολογικές επιπτώσεις της κατάχρησης αλκοόλ μέσω διαφόρων εκπαιδευτικών μεθόδων, προωθώντας έναν υγιεινό τρόπο ζωής και προληπτικές στρατηγικές.

Ρουμανία

Η πρόληψη της κατανάλωσης αλκοόλ μεταξύ των εφήβων και των νέων μέσω της ενημέρωσης, της εκπαίδευσης και της ενδυνάμωσής τους σχετικά με τους κινδύνους της πρώιμης έναρξης της κατανάλωσης αλκοόλ και τις ιατρικές και ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις

που προκαλεί η κατανάλωση αλκοόλ πραγματοποιείται μέσω εκστρατειών μεταξύ ιατρικών ή γιατρών (ατομικά) σε συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η πρόοδος των μαθητών που έχουν λάβει ψυχοθεραπεία ή υποστήριξη θα πρέπει να παρακολουθείται μέσω συνεδριών παρακολούθησης για να διασφαλιστεί ότι κάνουν πιο υγιεινές επιλογές.

Ο ειδικός ιατρός πρέπει να επικοινωνεί συνεχώς με τους δασκάλους και τους γονείς για να ανταποκρίνεται σε τυχόν ανησυχίες.

Η προώθηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής μέσω μιας ισορροπημένης διατροφής, της τακτικής άσκησης και της διαχείρισης του στρες μπορεί να βοηθήσει στη μείωση του πειρασμού κατανάλωσης αλκοόλ.

02 Σημαντικά ευρήματα

- Ποικιλία στις εκπαιδευτικές προσεγγίσεις: Οι χώρες διαφέρουν ως προς τις στρατηγικές τους για την εκπαίδευση στο αλκοόλ, από ολοκληρωμένα προγράμματα σπουδών στην Ελλάδα έως στοχευμένες παρεμβάσεις στην Πολωνία και τη Ρουμανία.
- Συμμετοχή της κοινότητας και των γονέων: Η έμφαση στη συμμετοχή γονέων και κοινοτήτων στις προσπάθειες πρόληψης είναι συνεπής, υπογραμμίζοντας τη σημασία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος.
- Ρυθμιστικά μέτρα: Υπάρχει έκκληση για αυστηρότερη ρύθμιση της διαφήμισης και της επιβολής της νομοθεσίας όσον αφορά το αλκοόλ, ιδίως στην κατανάλωση αλκοόλ και την οδήγηση υπό την επήρεια από ανήλικους.
- Διεπιστημονικές στρατηγικές: Τα επιτυχημένα προγράμματα συχνά περιλαμβάνουν συνεργασία σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, της υγείας, της επιβολής του νόμου και των κοινωνικών υπηρεσιών.
- Εστίαση στην έγκαιρη παρέμβαση: Η έγκαιρη εκπαίδευση και παρέμβαση θεωρούνται ζωτικής σημασίας για την πρόληψη της κατάχρησης αλκοόλ, με μια τάση για έναρξη εκπαίδευσης για το αλκοόλ και την υγεία σε μικρότερες ηλικίες.

03 Συστάσεις πολιτικής

Πρώιμη και ολοκληρωμένη εκπαίδευση: Εφαρμόστε σχολικά προγράμματα από την πρώιμη εκπαίδευση έως τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις του αλκοόλ στην υγεία, ενσωματώνοντας διαδραστικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις.

Δέσμευση γονέων και κοινότητας: Ενίσχυση της συμμετοχής της κοινότητας και των γονέων στην εκπαίδευση για το αλκοόλ μέσω εργαστηρίων, εκστρατειών και σχολικών εκδηλώσεων για την προώθηση ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για τους νέους.

Διεπιστημονική προσέγγιση: Ενθαρρύνετε τη συνεργασία σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, της εκπαίδευσης, της επιβολής του νόμου και των κοινωνικών υπηρεσιών, για την παροχή μιας συνεκτικής στρατηγικής κατά της κατάχρησης αλκοόλ.

Ενίσχυση της νομοθεσίας και της επιβολής: Ενίσχυση των κανονισμών για τη διαφήμιση αλκοόλ, ειδικά εκείνων που στοχεύουν στη νεολαία, και διασφάλιση της επιβολής των υφιστάμενων νόμων σχετικά με τις πωλήσεις και την κατανάλωση αλκοόλ.

Προγράμματα Υποστήριξης και Θεραπείας: Διεύρυνση της πρόσβασης σε υποστήριξη και θεραπεία για άτομα και οικογένειες που επηρεάζονται από τη χρήση αλκοόλ, δίνοντας έμφαση στην έγκαιρη παρέμβαση και στη διαθεσιμότητα συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού: Ξεκινήστε εθνικές και τοπικές εκστρατείες για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με την κατανάλωση αλκοόλ, εστιάζοντας στην οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ και στην κατανάλωση αλκοόλ.

Έρευνα και παρακολούθηση: Επενδύστε σε συνεχή έρευνα για την παρακολούθηση των τάσεων κατανάλωσης αλκοόλ και της αποτελεσματικότητας των στρατηγικών παρέμβασης, προσαρμόζοντας τις πολιτικές όπως απαιτείται για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων προκλήσεων.

Διεθνής Συνεργασία: Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, ερευνητικών ευρημάτων και επιτυχιών πολιτικής για τη μείωση της βλάβης που σχετίζεται με το αλκοόλ.

05

Αλκοόλ και πώληση

Αυτή η ενότητα συνθέτει πληροφορίες από συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες εταίρους του έργου, με επίκεντρο την εκπαίδευση για το αλκοόλ, την πώληση και τις κοινωνικές του επιπτώσεις. Υπογραμμίζει την αναγκαιότητα ολοκληρωμένων προσεγγίσεων που συνδυάζουν την εκπαίδευση, τη νομοθεσία και τη συμμετοχή της κοινότητας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση θεμάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ.

01 Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις

Βέλγιο

Η πώληση αλκοόλ στα σχολεία ρυθμίζεται αυστηρά, με τη μπίρα να επιτρέπεται στους σχολικούς χορούς για μαθητές ηλικίας 16 ετών και άνω, σύμφωνα με το νόμο. Πρόσθετες προσπάθειες για υπενθύμιση των κανόνων σχετικά με την κατανάλωση αλκοόλ σε δημόσιους χώρους στους μαθητές γίνονται μέσω αστυνομικών εντολών και ενημερωτικών συναντήσεων πριν από σημαντικές σχολικές εκδηλώσεις.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, δίνεται έμφαση στη συνεργασία με όσους ασχολούνται με την παραγωγή και την πώληση αλκοολούχων ποτών για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τους κινδύνους και τις βλάβες που συνδέονται με το αλκοόλ, ιδιαίτερα στους νέους. Η εκστρατεία “Δεν Εξυπηρετούμε Εφήβους” είναι ένα παράδειγμα πρωτοβουλίας αφιερωμένης στην πρόληψη της πρόσβασης ανηλίκων στο αλκοόλ. Οι εταίροι του κλάδου το υποστηρίζουν και εστιάζουν στη δέσμευση να μην σερβίρουν, προμηθεύουν ή πουλούν αλκοόλ σε ανηλίκους, ενισχύοντας την ευθύνη των ενηλίκων από αυτή την άποψη.

Οι αυστηρότεροι έλεγχοι για τη συμμόρφωση με το όριο ηλικίας και οι αυστηρότερες ποινές για μη συμμόρφωση θα μπορούσαν να προστατεύσουν τους εφήβους πιο αποτελεσματικά. Αυτό δεν πρέπει να ισχύει μόνο για τα μπαρ και τα κλαμπ, αλλά και για τα σούπερ μάρκετ.

Γαλλία

Οι ερωτηθέντες δεν περιέγραψαν επακριβώς τα μέτρα ή τις πολιτικές που σχετίζονται με την πώληση αλκοόλ. Η εστίαση παραμένει κυρίως στην πρόληψη, την ευαισθητοποίηση και τη θεραπεία ζητημάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ παρά στη ρύθμιση ή τον έλεγχο της πώλησης αλκοόλ. Οι προσπάθειες επικεντρώνονται στην εκπαίδευση του κοινού, ιδιαίτερα των νέων, σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με την κατανάλωση αλκοόλ και στην παροχή υποστήριξης σε όσους πλήττονται από διαταραχές χρήσης αλκοόλ.

Ιταλία

Οι ερωτηθέντες περιέγραψαν ρυθμιστικά μέτρα για την πώληση αλκοόλ, τονίζοντας τους περιορισμούς ηλικίας και τις απαιτήσεις αδειοδότησης για τους πωλητές. Πραγματεύονται τον ρόλο της κυβέρνησης στον έλεγχο της διαθεσιμότητας αλκοόλ για τον μετριασμό της κατάχρησης και της κατανάλωσης αλκοόλ από ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων ειδικών κανονισμών που περιορίζουν τις πωλήσεις κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων ωρών και κοντά σε σχολεία, με στόχο την εξισορρόπηση των επιχειρηματικών συμφερόντων με τις

ανησυχίες για τη δημόσια υγεία.

Πολωνία

Η συζήτηση για το αλκοόλ στην Πολωνία αφορά λιγότερο την πώληση του και περισσότερο επικεντρώνεται στην προληπτική εκπαίδευση και τις νομικές συνέπειες της κατάχρησης αλκοόλ, με έμφαση στην προώθηση της υπεύθυνης συμπεριφοράς και της ευαισθητοποίησης.

Ρουμανία

Αν και η νομοθεσία προβλέπει κυρώσεις για όσους πωλούν ποτά σε ανηλίκους, σε πολλές περιπτώσεις, ο νόμος παραβιάζεται. Ο αριθμός εκείνων που θα μπορούσαν να το παρακολουθήσουν είναι ελάχιστος σε σχέση με τον πληθυσμό.

Επομένως, η νομοθεσία πρέπει να γίνει αυστηρότερη. Οι μαζικοί παραγωγοί και πωλητές αλκοολούχων ποτών θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν εκστρατείες για την πρόληψη της κατάχρησης αλκοόλ, που στοχεύουν πρωτίστως τους φοιτητές, από τα τεράστια κέρδη που προέρχονται από την πώληση αλκοόλ.

02 Σημαντικά ευρήματα

- Εκπαιδευτικές Πρωτοβουλίες: Σημαντική για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με το αλκοόλ, με προγράμματα προσαρμοσμένα σε διάφορες ηλικιακές ομάδες και μεγάλη έμφαση στη συμμετοχή των γονέων και της κοινότητας.
- Νομοθεσία και πολιτική: Υπάρχει ανάγκη για αυστηρή επιβολή των νόμων που ρυθμίζουν τις πωλήσεις αλκοόλ σε ανηλίκους, παράλληλα με συστάσεις για αυστηρότερη νομοθεσία και βελτιωμένη παρακολούθηση.
- Δέσμευση της Κοινότητας: Μια πολύπλευρη προσέγγιση που περιλαμβάνει τις αρχές επιβολής του νόμου, τους επαγγελματίες υγείας και τις κοινοτικές οργανώσεις είναι ζωτικής σημασίας για την καταπολέμηση της κατάχρησης αλκοόλ.
- Προληπτικές Στρατηγικές: Ενσωμάτωση προληπτικών προγραμμάτων στα σχολικά προγράμματα και κοινοτικές πρωτοβουλίες, με επίκεντρο την αυτοεκτίμηση, τη αυτοπεποίθηση και την προώθηση του υγιεινού τρόπου ζωής.

03 Συστάσεις πολιτικής

Ενίσχυση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων: Αναπτύξτε ολοκληρωμένα προγράμματα σπουδών που περιλαμβάνουν εκπαίδευση για το αλκοόλ, εστιάζοντας στην έγκαιρη παρέμβαση και προωθώντας υγιεινές επιλογές.

Ενίσχυση της νομοθεσίας: Υποστηρίξτε αυστηρότερους νόμους και πολιτικές για τη διανομή αλκοόλ που αφορούν ανηλίκους και επιβάλλετε κυρώσεις για παραβιάσεις.

Προώθηση κοινοτικών συνεργασιών: Ενθαρρύνετε τις συνεργασίες μεταξύ σχολείων, αρχών επιβολής του νόμου, παρόχων υγειονομικής περίθαλψης και κοινοτικών οργανώσεων για την ανταλλαγή πόρων και βέλτιστων πρακτικών.

Πρωθήστε το Υπεύθυνο Μάρκετινγκ: Συνεργαστείτε με τη βιομηχανία αλκοόλ για να διασφαλίσετε ότι οι διαφημιστικές πρακτικές δεν στοχεύουν σε ανήλικα άτομα και μεταφέρουν τους κινδύνους της κατανάλωσης αλκοόλ.

Υποστήριξη Έρευνας και Παρακολούθησης: Επενδύστε στην έρευνα για την παρακολούθηση των τάσεων κατανάλωσης αλκοόλ και της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων πρόληψης και παρέμβασης.

06

Σύστημα παρακολούθησης δεδομένων κατανάλωσης και πωλήσεων στους νέους

Αυτή η ενότητα συνθέτει πληροφορίες από συνεντεύξεις και αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες εταίρους του έργου σχετικά με το θέμα της παρακολούθησης της κατανάλωσης αλκοόλ και των δεδομένων πωλήσεων μεταξύ των νέων. Πραγματεύεται τις προκλήσεις, τις ευκαιρίες και τις διαφορετικές στρατηγικές που εφαρμόζει κάθε χώρα για τη διαχείριση και τη μείωση της κατανάλωσης αλκοόλ από ανηλίκους μέσω της εκπαίδευσης, των νομικών μέτρων και των πρωτοβουλιών για τη δημόσια υγεία.

01 Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις

Βέλγιο

Οι διαφημίσεις για αλκοόλ εξακολουθούν να είναι πολύ παρούσες στους δημόσιους χώρους, ενώ απαγορεύονται για το τσιγάρο, πιθανώς επειδή η παραγωγή αλκοόλ είναι αγκυροβολημένη στην εθνική κουλτούρα και οικονομία.

Ελλάδα

Η παρακολούθηση της κατανάλωσης αλκοόλ και των σχετικών βλαβών μεταξύ των νέων στην Ελλάδα αποτελεί σημαντική ανησυχία. Μελέτη του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής διαπίστωσε ότι το 40% των Ελλήνων εφήβων είχε δοκιμάσει αλκοόλ μέχρι την ηλικία των 15 ετών. Επιπλέον, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας αναφέρει υψηλά ποσοστά υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ στους Έλληνες νέους, με 41,5% των αγοριών και 10% των κοριτσιών ηλικίας 15 έως 19 και με πάνω από τα μισά αγόρια ηλικίας 20 έως 24 ετών να συμμετέχουν σε έντονη επεισοδιακή κατανάλωση αλκοόλ. Αυτά τα ευρήματα υπογραμμίζουν την ανάγκη για ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης της κατανάλωσης, των δεδομένων πωλήσεων, των ατυχημάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ και των νοσηλείων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος της δημόσιας υγείας.

Μέχρι στιγμής, η Ελλάδα συμμετέχει στο «The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD)», που διεξάγεται κάθε πέντε χρόνια (τελευταία έκθεση το 2023) και περιλαμβάνει νέους (μαθητές 15-16 ετών).

Γαλλία

Η Γαλλία έχει αναπτύξει ένα σύστημα παρακολούθησης που στοχεύει τα δεδομένα κατανάλωσης και πωλήσεων αλκοόλ στους νέους. Αυτό περιλαμβάνει διαβουλεύσεις και προληπτικές δραστηριότητες που έχουν σχεδιαστεί για να περιορίσουν τις προβληματικές συμπεριφορές κατανάλωσης αλκοόλ, υπογραμμίζοντας την προληπτική προσέγγιση του έθνους για τη συμμετοχή εκπαιδευτικών και υγειονομικών ιδρυμάτων στην υποστήριξη της νεολαίας.

Ιταλία

Η Ιταλία έχει εφαρμόσει ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης για την κατανάλωση και τις πωλήσεις αλκοόλ, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων. Αυτό το σύστημα συλλέγει δεδομένα από διάφορες πηγές, συμπεριλαμβανομένων ερευνών υγείας, εισαγωγών σε νοσοκομεία και λιανικών πωλήσεων, για να αξιολογήσει τις τάσεις και να εντοπίσει τομείς ανησυχίας. Οι πληροφορίες χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση πολιτικών αποφάσεων, τη στόχευση

προγραμμάτων πρόληψης και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων μέτρων για τη μείωση της κατανάλωσης αλκοόλ από ανηλίκους και των συναφών βλαβών.

Πολωνία

Δίνεται έμφαση στα προληπτικά μέτρα και όχι στα λεπτομερή συστήματα παρακολούθησης για την κατανάλωση αλκοόλ μεταξύ των νέων στην Πολωνία. Οι προσπάθειες επικεντρώνονται στην εκπαίδευση, τις νομικές συνέπειες και τη συμμετοχή της κοινότητας για τη μείωση της κατανάλωσης αλκοόλ από ανηλίκους και την προώθηση της ευαισθητοποίησης για τους κινδύνους του.

Ρουμανία

Ανάλυση του κόστους των βλαβών που προκαλεί η κατανάλωση αλκοόλ με την υποστήριξη της υπεύθυνης κατανάλωσης αλκοόλ, προσαρμοσμένη σε συγκεκριμένες καταστάσεις, σε σύγκριση με το κόστος της υγείας και της κοινωνικής φροντίδας που σχετίζεται με τις άμεσες ή έμμεσες βλάβες που προκαλούνται από την κατανάλωση αλκοόλ, όπως εθισμός, χρόνιες ασθένειες, θνησιμότητα και ενδοοικογενειακή βία, αναδεικνύει μια σαφή διαφορά από οικονομική άποψη. Επίσης, η αποτελεσματικότητα των εκστρατειών για την πρόληψη της καταχρηστικής κατανάλωσης αλκοόλ θα μπορούσε να βελτιωθεί από την κυβέρνηση με τη συμμετοχή εξειδικευμένων ατόμων από κρίσιμους τομείς όπως η υγεία, η εκπαίδευση, η αστυνομία και η χωροφυλακή, οι οποίοι θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν δραστηριότητες που προβλέπονται στο πρόγραμμα σπουδών με συμμετοχή μαθητών και γονέων.

02 Σημαντικά ευρήματα

- Εκπαιδευτικές Πρωτοβουλίες: Οι ποικίλες προσεγγίσεις στην εκπαίδευση για το αλκοόλ, συμπεριλαμβανομένων των σχολικών προγραμμάτων και των ψηφιακών πλατφορμών, στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση των νέων σχετικά με τους κινδύνους της κατανάλωσης αλκοόλ.
- Νομοθεσία και πολιτική: Υπάρχει έκκληση για αυστηρότερη επιβολή της νομοθεσίας σχετικά με τις πωλήσεις αλκοόλ σε ανηλίκους και την ανάγκη για πολιτικές που ρυθμίζουν τη διαφήμιση που απευθύνεται σε νέους.
- Δέσμευση κοινότητας και οικογένειας: Ο ρόλος της οικογένειας και της κοινότητας στη διαμόρφωση της στάσης των νέων απέναντι στο αλκοόλ είναι ζωτικής σημασίας,

υποδηλώνοντας την ανάγκη για ολοκληρωμένες στρατηγικές που να περιλαμβάνουν αυτούς τους ενδιαφερόμενους.

- Επιπτώσεις του COVID-19: Οι αλλαγές στα πρότυπα κατανάλωσης αλκοόλ μεταξύ των νέων κατά τη διάρκεια της πανδημίας υπογραμμίζουν την ανάγκη για προσαρμοστικά και ανθεκτικά συστήματα παρακολούθησης.

03 Συστάσεις πολιτικής

Ενίσχυση των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων: Ενίσχυση και επέκταση των εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών σε όλα τα σχολεία για την κάλυψη των κινδύνων για την υγεία που συνδέονται με το αλκοόλ, την επιρροή της διαφήμισης και τρόπους αντίστασης στην πίεση των συνομηλίκων.

Ρύθμιση της διαφήμισης: Εφαρμογή αυστηρότερων κανονισμών για τη διαφήμιση αλκοόλ, ειδικά σε μέσα στα οποία έχουν πρόσβαση οι νέοι, για να μειωθεί η ελκυστικότητα του αλκοόλ.

Υποστήριξη της συμμετοχής της οικογένειας και της κοινότητας: Ενθαρρύνετε προγράμματα που εμπλέκουν οικογένειες και κοινότητες σε προσπάθειες πρόληψης, παρέχοντάς τους εργαλεία και πληροφορίες για την αποτελεσματική υποστήριξη των νέων.

Ενίσχυση της παρακολούθησης και της έρευνας: Επενδύστε σε συστήματα έρευνας και παρακολούθησης των τάσεων κατανάλωσης αλκοόλ μεταξύ των νέων και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των στρατηγικών πρόληψης και παρέμβασης.

Προώθηση της διεπιστημονικής συνεργασίας: Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, υπηρεσιών υγείας, επιβολής του νόμου και κοινοτικών οργανώσεων για την αντιμετώπιση της κατανάλωσης αλκοόλ από ανηλίκους από πολλές οπτικές γωνίες.

07

Πρωτοβουλίες σε δημόσιο επίπεδο

Αυτή η ενότητα συνθέτει ευρήματα από συνεντεύξεις και αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες εταίρους του έργου σχετικά με πρωτοβουλίες σε δημόσιο επίπεδο για την ευαισθητοποίηση και την πρόληψη του αλκοόλ. Υπογραμμίζει βασικά θέματα όπως η σημασία της εκπαίδευσης, η ρύθμιση, η συμμετοχή της κοινότητας και η ανάγκη για ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για τη μείωση της κατάχρησης αλκοόλ.

01 Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις

Βέλγιο

Το Βέλγιο βλέπει μια αντίθεση στη ρύθμιση των διαφημίσεων αλκοόλ σε σύγκριση με αυτές για τσιγάρα. Παρά την απαγόρευση των διαφημίσεων τσιγάρων, η διαφήμιση αλκοόλ παραμένει διαδεδομένη στους δημόσιους χώρους, αντανακλώντας τη βαθιά ριζωμένη παρουσία της στην εθνική κουλτούρα και οικονομία. Αυτό υπογραμμίζει μια ασυμφωνία στις πολιτικές δημόσιας υγείας σχετικά με τη χρήση ουσιών.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, υπάρχει ένα αναγνωρισμένο ζήτημα με την κατανάλωση αλκοόλ από ανηλίκους, ιδιαίτερα μεταξύ των εφήβων. Ενώ η ελληνική νομοθεσία απαγορεύει την πώληση αλκοολούχων ποτών σε ανηλίκους και την είσοδό τους σε μπαρ και κλαμπ, η επιβολή αυτών των νόμων είναι χαλαρή. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την υψηλή διαθεσιμότητα και κατανάλωση αλκοόλ από τους νέους. Τα στατιστικά στοιχεία είναι ανησυχητικά, με ένα μεγάλο ποσοστό εφήβων να παραδέχεται ότι έχει καταναλώσει αλκοόλ, με πολλούς να ξεκινούν από πολύ μικρή ηλικία. Αυτός ο πολιτισμικός κανόνας αποδεικνύεται από το γεγονός ότι πολλά παιδιά μιλούν στο αλκοόλ πριν από την ηλικία των 13 ετών, συχνά στο σπίτι τους, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει στην πρόωμη έναρξη της τακτικής κατανάλωσης αλκοόλ και στους κινδύνους που συνδέονται με αυτό.

Όσον αφορά τις πρωτοβουλίες σε δημόσιο επίπεδο, υπάρχει αυξανόμενη ευαισθητοποίηση και κάποια πρόοδος στην αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων. Η UNICEF συνεργάζεται ενεργά με το Ελληνικό Κράτος και την Κοινωνία των Πολιτών για τη δημιουργία ενός στρατηγικού πλαισίου σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικής για την ενίσχυση της εθνικής ικανότητας σε διάφορα κοινωνικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν τη νεολαία. Στόχος είναι η πλήρης συνειδητοποίηση των δικαιωμάτων των παιδιών και η αντιμετώπιση των συστημικών φραγμών που αφήνουν τα παιδιά ευάλωτα.

Τα δεδομένα και τα ευρήματα από μελέτες και έρευνες, όπως αυτά που έγιναν από το Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Έρευνας Ψυχικής Υγείας στην Αθήνα και το European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD), υπογραμμίζουν την ανάγκη για συνεχείς και ενισχυμένες προσπάθειες για την αντιμετώπιση του ζητήματος κατανάλωσης αλκοόλ από τους νέους στην Ελλάδα.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (2019-2023) για την Αντιμετώπιση των Επιβλαβών Συνεπειών της Κατανάλωσης Αλκοόλ περιλαμβάνει προτάσεις προς την Ελληνική Πολιτεία για όλες τις παραπάνω πτυχές.

Γαλλία

Η Γαλλία δίνει έμφαση σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την πρόληψη του εθισμού, που περιλαμβάνει πρωτοβουλίες σε δημόσιο επίπεδο σε θέματα εκπαίδευσης, υγειονομικής περίθαλψης και κοινοτικής συμμετοχής. Αυτές οι πρωτοβουλίες στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση, την εκπαίδευση και την παροχή υποστήριξης σε άτομα που αντιμετωπίζουν τον εθισμό, συμπεριλαμβανομένου του αλκοόλ. Η συνεργασία με διάφορους οργανισμούς και η εφαρμογή στρατηγικών όπως η μέθοδος OSSCAR καταδεικνύουν τη δέσμευση της χώρας να ενθαρρύνει μια κοινωνία που έχει επίγνωση των κινδύνων που συνδέονται με την κατανάλωση αλκοόλ και είναι εξοπλισμένη να τους αντιμετωπίσει.

Ιταλία

Οι δημόσιες πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν εκστρατείες και προγράμματα που στοχεύουν στη μείωση της κατάχρησης αλκοόλ μέσω ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης και προληπτικών μέτρων. Αυτές οι πρωτοβουλίες συχνά περιλαμβάνουν συνεργασίες μεταξύ κυβερνητικών φορέων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και κοινοτικών οργανισμών, εστιάζοντας στους κινδύνους για την υγεία, την υπεύθυνη κατανάλωση και τις νομικές συνέπειες της κακής χρήσης.

Ρουμανία

Η πρόληψη της χρήσης αλκοόλ στους νέους είναι μια σημαντική πρόκληση. Ωστόσο, υπάρχουν πολλές αποτελεσματικές στρατηγικές και προσεγγίσεις που μπορούν να υιοθετήσουν οι γονείς, τα σχολεία, η κοινότητα και η κοινωνία στο σύνολό της για την προώθηση του υγιεινού τρόπου ζωής και της αποχής στους νέους.

Γονείς και ενήλικες στη ζωή των νέων πρέπει να χρησιμεύουν ως πρότυπα για υπεύθυνες συμπεριφορές. Οι νέοι συχνά μαθαίνουν παρατηρώντας τη συμπεριφορά των ενηλίκων γύρω τους, επομένως οι ενήλικες πρέπει να δείξουν πώς μπορούν να έχουν ικανοποιητική ζωή χωρίς αλκοόλ.

02 Σημαντικά ευρήματα

- Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση: Όλες οι χώρες δίνουν έμφαση στις εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες στα σχολεία, που κυμαίνονται από την ένταξη στο πρόγραμμα σπουδών έως συγκεκριμένα προγράμματα όπως η «Ημέρα του εθισμού» στο Βέλγιο και τα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» στην Ελλάδα.
- Κανονισμός και επιβολή: Υπάρχει επικρατούσα άποψη για την ανάγκη αυστηρότερης

ρύθμισης της διανομής και της διαφήμισης αλκοόλ, παρόμοια με τα μέτρα για το τσιγάρο.

- Συμμετοχή της κοινότητας: Στα επιτυχημένα προγράμματα συμμετέχουν πολλοί ενδιαφερόμενοι, συμπεριλαμβανομένων των οικογενειών, των σχολείων, των αρχών επιβολής του νόμου και των επαγγελματιών υγείας, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για μια πολύπλευρη προσέγγιση.

03 Συστάσεις πολιτικής

Ενίσχυση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων: Εφαρμόστε ολοκληρωμένες, κατάλληλες για την ηλικία εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες σε όλα τα σχολεία για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση αλκοόλ.

Ρύθμιση της διαφήμισης για το αλκοόλ: Εισαγάγετε ή αυστηροποιήστε τους περιορισμούς στη διαφήμιση αλκοόλ, ειδικά σε μέσα που είναι προσβάσιμα σε ανηλίκους.

Ενίσχυση της νομοθεσίας και της επιβολής: Εφαρμόστε πιο αυστηρά τους ισχύοντες νόμους για τις πωλήσεις αλκοόλ σε ανηλίκους και εξετάστε το ενδεχόμενο εισαγωγής νέας νομοθεσίας για τον περιορισμό της διαθεσιμότητας αλκοόλ σε δημόσιους χώρους.

Πρωώθηση της δέσμευσης της κοινότητας: Ενθαρρύνετε πρωτοβουλίες με βάση την κοινότητα που εμπλέκουν γονείς, εκπαιδευτικούς και τοπικές αρχές σε εκστρατείες προληπτικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης.

Υποστήριξη για άτομα σε κίνδυνο: Αναπτύξτε στοχευμένες παρεμβάσεις για άτομα που διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο κατάχρησης αλκοόλ, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες υποστήριξης.

Ενθαρρύνετε την υπεύθυνη απεικόνιση στα μέσα ενημέρωσης: Συνεργαστείτε με τα μέσα ενημέρωσης για να διασφαλίσετε μια υπεύθυνη απεικόνιση της κατανάλωσης αλκοόλ και των συνεπειών της.

08

Πολυθεματικό έργο

Αυτή η ενότητα ενοποιεί τα ευρήματα από συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες εταίρους του έργου, εστιάζοντας σε στρατηγικές για την αντιμετώπιση της κατανάλωσης αλκοόλ και του εθισμού. Ο στόχος είναι να παρέχονται συστάσεις πολιτικής που να μπορούν να ενεργήσουν και να αξιοποιήσουν τα δυνατά σημεία και τις γνώσεις από διάφορα εκπαιδευτικά και προληπτικά μέτρα που παρατηρούνται σε αυτές τις χώρες.

01 Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, η αντιμετώπιση της κατάχρησης αλκοόλ περιλαμβάνει μια διεπιστημονική προσέγγιση, ιδίως σε εξειδικευμένες υπηρεσίες εξωτερικών ασθενών. Τέτοιες υπηρεσίες, όπως η «Αθηνά», που αναφέρεται σε μια 15ετή μελέτη, αποτελείται από διεπιστημονικές ομάδες που περιλαμβάνουν επαγγελματίες ψυχικής υγείας που χρησιμοποιούν διάφορες θεραπευτικές τεχνικές. Αυτές οι τεχνικές περιλαμβάνουν παρακινητικές προσεγγίσεις, γνωσιακή-συμπεριφορική ψυχοθεραπεία, συστημικές οικογενειακές παρεμβάσεις και συμπληρωματική φαρμακευτική αγωγή όταν είναι απαραίτητο. Αυτό υποδηλώνει μια συλλογική προσπάθεια που συνδυάζει πολλαπλούς τομείς εξειδίκευσης για τη διαχείριση και αντιμετώπιση της κατάχρησης ουσιών, με έμφαση στην αποχή και χωρίς αυστηρούς χρονικούς περιορισμούς για τη διάρκεια της θεραπείας.

Επιπλέον, σχολές γονέων λειτουργούν στην Ελλάδα από το 1962. Το Πρόγραμμα Σχολές Γονέων εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση” του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους. Παρέχουν συμβουλές και υποστήριξη σε κάθε μητέρα και πατέρα, στον σύνθετο ρόλο του γονέα, όπως διαμορφώνεται από τις σύγχρονες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, σε εξειδικευμένα θέματα, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης των εξαρτήσεων από εξειδικευμένους επιστήμονες (ψυχολόγους, γιατρούς, κοινωνικούς λειτουργούς κ.λπ.).

Γαλλία

Η διεπιστημονική προσέγγιση στη Γαλλία για την αντιμετώπιση θεμάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ περιλαμβάνει διάφορους ενδιαφερόμενους, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών υγείας, των εκπαιδευτικών και των κοινοτικών οργανώσεων. Έργα όπως αυτά που ανέλαβε η Addictions France απεικονίζουν αυτήν την προσέγγιση, όπου η εστίαση στις ψυχοκοινωνικές δεξιότητες, στη διαχείριση συναισθημάτων και στην αυτοπεποίθηση έχει προτεραιότητα από νεαρή ηλικία. Αυτά τα έργα έχουν σχεδιαστεί για να είναι χωρίς αποκλεισμούς, εμπλέκοντας διάφορα μέρη της κοινότητας και του εκπαιδευτικού συστήματος για να εξασφαλίσουν ολοκληρωμένη κάλυψη της ευαισθητοποίησης και της πρόληψης για το αλκοόλ.

Ιταλία

Οι ερωτηθέντες περιέγραψαν ένα πολυεπιστημονικό έργο που ενσωματώνει διάφορες εκπαιδευτικές στρατηγικές για την αντιμετώπιση της κατάχρησης αλκοόλ. Αυτό το έργο

ενσωματώνει θέματα όπως η επιστήμη, οι κοινωνικές σπουδές και η αγωγή υγείας, χρησιμοποιώντας διαδραστικές μεθόδους όπως το παιχνίδι ρόλων, οι συζητήσεις και η μάθηση μέσω εργασιών για την πλήρη συμμετοχή των μαθητών.

Ρουμανία

Οι εμπειρίες που αποκτήθηκαν σε άλλα επιτυχημένα έργα θα πρέπει να συγκεντρωθούν, υπό τον συντονισμό επαγγελματιών, εφαρμόζοντας καλές πρακτικές.

02 Σημαντικά ευρήματα

- Εκπαιδευτική ένταξη: Τα σχολεία στις συμμετέχουσες χώρες ενσωματώνουν την εκπαίδευση για το αλκοόλ και τον εθισμό σε διάφορα μαθήματα, τονίζοντας τη σημασία της έγκαιρης παρέμβασης.
- Ψηφιακές Πλατφόρμες: Η Γαλλία και η Ελλάδα χρησιμοποιούν ψηφιακές πλατφόρμες για την εκπαίδευση πάνω στον εθισμό, τονίζοντας τον ρόλο της τεχνολογίας στη διάδοση πληροφοριών.
- Δέσμευση κοινότητας και οικογένειας: Τα προγράμματα στην Πολωνία και τη Ρουμανία τονίζουν τη σημασία της συμμετοχής της κοινότητας και της οικογένειας στις προσπάθειες πρόληψης.
- Πολυεπιστημονικές προσεγγίσεις: Η Ιταλία και η Ελλάδα παρουσιάζουν την αποτελεσματικότητα των διεπιστημονικών στρατηγικών στη θεραπεία των διαταραχών χρήσης ουσιών, συνδυάζοντας την εκπαίδευση, τα νομικά μέτρα και τις υπηρεσίες υγείας.

03 Συστάσεις πολιτικής

Ενίσχυση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων: Εφαρμόστε ολοκληρωμένη, κατάλληλη για την ηλικία εκπαίδευση για το αλκοόλ και τον εθισμό στα σχολικά προγράμματα σε όλες τις χώρες, αντλώντας από επιτυχημένα προγράμματα όπως τα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» της Ελλάδας και το «Candies» της Πολωνίας.

Αξιοποίηση των Ψηφιακών Εργαλείων: Επεκτείνετε τη χρήση ψηφιακών πλατφορμών για εκπαίδευση σχετικά με τον εθισμό, εμπνευσμένες από το γαλλικό MAAD Digital και τους διαδικτυακούς πόρους της Ελλάδας.

Ενίσχυση της συμμετοχής της κοινότητας και της οικογένειας: Ενθάρρυνση πολιτικών που διευκολύνουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή της κοινότητας και της οικογένειας στην προληπτική εκπαίδευση, σύμφωνα με τα μοντέλα που παρατηρούνται στην Πολωνία και τη Ρουμανία.

Υιοθέτηση Πολυθεματικών Προσεγγίσεων Θεραπείας: Προώθηση της ολοκλήρωσης των εκπαιδευτικών, νομικών και υγειονομικών υπηρεσιών για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των ζητημάτων αλκοόλ και εθισμού, όπως παρατηρείται στην Ιταλία και την Ελλάδα.

Ρύθμιση της διαφήμισης για το αλκοόλ: Εισαγάγετε αυστηρότερους κανονισμούς για τη διαφήμιση αλκοόλ, ειδικά στα ψηφιακά μέσα, για την προστασία των νέων από την έκθεση σε επιβλαβή μηνύματα.

09

Μάρκετινγκ

Αυτή η ενότητα συγκεντρώνει πληροφορίες από συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες εταίρους του έργου, εστιάζοντας στις στρατηγικές μάρκετινγκ και τις επιπτώσεις τους. Αντιμετωπίζει την ανάγκη για εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες, τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς, την υπεύθυνη διαφήμιση και την προώθηση της υγείας και της ευημερίας μέσω ψηφιακού γραμματισμού και προληπτικών προγραμμάτων. Με βάση αυτές τις ιδέες, προτείνονται συστάσεις για την ενίσχυση των πρακτικών μάρκετινγκ, δίνοντας έμφαση στην προστασία της νεολαίας από την επιβλαβή διαφήμιση και στην προώθηση της υπεύθυνης κατανάλωσης.

01 Πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις

Βέλγιο

Το μάρκετινγκ του αλκοόλ επικρίνεται για τη διάχυτη παρουσία του, παρόμοια με την προσέγγιση της διδασκαλίας για τη διαφήμιση στα σχολεία. Αν και δεν αφορούν συγκεκριμένα το αλκοόλ, οι μαθητές συμμετέχουν σε δραστηριότητες για την αποκωδικοποίηση μηνυμάτων σε διαφημίσεις σε μαθήματα όπως γαλλικά, ιστορία και θρησκευτικά ως μέρος του υποχρεωτικού προγράμματος σπουδών. Αυτή η προσέγγιση στοχεύει στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης σχετικά με την επιρροή της διαφήμισης, συμπεριλαμβανομένου του μάρκετινγκ για αλκοόλ.

Ελλάδα

Το ψηφιακό μάρκετινγκ στον κλάδο των αλκοολούχων ποτών, ιδιαίτερα στην Ελλάδα, είναι ένας δυναμικός και εξελισσόμενος τομέας που περιλαμβάνει ποικίλες τάσεις και στρατηγικές. Οι απαιτήσεις των καταναλωτών, τα ρυθμιστικά περιβάλλοντα και οι τεχνολογικές εξελίξεις διαμορφώνουν αυτές τις τάσεις. Οι βασικές τάσεις και τεχνικές σε αυτόν τον τομέα περιλαμβάνουν:

Αναγνώριση κοινού-στόχου: Το κοινό-στόχος για τα αλκοολούχα ποτά ποικίλλει σημαντικά ανάλογα με την επωνυμία και τον τύπο του αλκοόλ. Για παράδειγμα, οι millennials αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό μέρος των καταναλωτών craft μπύρας. Κάθε επωνυμία προσδιορίζει τις αγορές-στόχους της με βάση τις στρατηγικές μάρκετινγκ και την εστίασή της.

Στρατηγικές Ψηφιακού Μάρκετινγκ: Το ψηφιακό μάρκετινγκ είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική προσέγγιση του κατάλληλου κοινού. Περιλαμβάνει την παρουσίαση της αφήγησης της επωνυμίας με τρόπο που να έχει απήχηση στα συγκεκριμένα δημογραφικά χαρακτηριστικά του κοινού-στόχου. Αυτή η προσέγγιση είναι κρίσιμη στο σημερινό καταναλωτικό τοπίο, όπου οι ψηφιακές πλατφόρμες παίζουν σημαντικό ρόλο.

Τάσεις στη βιομηχανία του αλκοόλ: Η βιομηχανία του αλκοόλ επηρεάζεται από διάφορες τάσεις όπως η βιωσιμότητα, η υγεία και η ευεξία, η υποστήριξη τοπικών και χειροτεχνικών προϊόντων, η εξατομίκευση, η χρήση επιρροών μέσω κοινωνικής δικτύωσης, η ποικιλομορφία και η ένταξη, οι εικονικές εκδηλώσεις και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Αυτές οι τάσεις αντανakλούν τις μεταβαλλόμενες προτιμήσεις των καταναλωτών και την ανάγκη προσαρμογής των επωνυμιών ώστε να παραμείνουν ανταγωνιστικές και σχετικές. Για παράδειγμα, υπάρχει μια αυξανόμενη ζήτηση για προϊόντα με βιώσιμες πρακτικές, επιλογές που προσέχουν την υγεία και εξατομικευμένες εμπειρίες.

Ρυθμιστικές προκλήσεις και ζητήματα πολιτικής: Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ)

έχει αναγνωρίσει το αλκοόλ ως παγκόσμιο παράγοντα κινδύνου για ασθένειες, με την Ευρώπη να είναι η περιοχή με τη μεγαλύτερη κατανάλωση αλκοόλ. Το ψηφιακό μάρκετινγκ του αλκοόλ θέτει προκλήσεις για την παρακολούθηση, τη ρύθμιση και τον έλεγχο, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τις απειλές για τα παιδιά, τους νέους και άλλες ευάλωτες ομάδες. Προτείνονται πολιτικοί προβληματισμοί και διατομεακοί διάλογοι για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Αυτή η πτυχή είναι ιδιαίτερα κρίσιμη σε περιοχές όπως η Ελλάδα, η οποία εμπίπτει στην ευρωπαϊκή περιφέρεια του ΠΟΥ όπου κυριαρχούν αυτές οι ανησυχίες. Το Παράρτημα VI του Ελληνικού Κώδικα Διαφημιστικής Επικοινωνίας περιγράφει τους κανονισμούς για το ψηφιακό μάρκετινγκ αλκοολούχων ποτών. Επιβάλλει ότι η ψηφιακή εμπορική επικοινωνία δεν πρέπει να στοχεύει άτομα κάτω των 18 ετών. Επιπλέον, αυτή η επικοινωνία θα πρέπει να τοποθετείται μόνο σε μέσα όπου τουλάχιστον το 70% του κοινού αναμένεται να είναι άνω των 18 ετών. Αυτός ο κανόνας 70-30 ισχύει επίσης για ψηφιακά κανάλια που ελέγχονται από τρίτα μέρη, διασφαλίζοντας ότι τουλάχιστον το 70% του κοινού είναι άνω των 18 ετών. Απαιτείται συμμόρφωση με αυτήν την ηλικιακή κατανομή για ενέργειες ψηφιακού μάρκετινγκ σε ψηφιακά κανάλια τρίτων. Οποιαδήποτε ψηφιακή επικοινωνία σε ιστότοπους που ελέγχονται από τον διαφημιστή της επωνυμίας που περιλαμβάνει άμεση αλληλεπίδραση με τον χρήστη πρέπει να προηγείται επαλήθευσης ηλικίας, επιβεβαιώνοντας ότι ο χρήστης είναι τουλάχιστον 18 ετών. Το περιεχόμενο που δημιουργείται από χρήστες σε έναν ιστότοπο που ελέγχεται από τον διαφημιστή της επωνυμίας πρέπει επίσης να συμμορφώνεται με αυτές τις οδηγίες.

Συνολικά, το τοπίο του ψηφιακού μάρκετινγκ στον κλάδο των αλκοολούχων ποτών στην Ελλάδα και ευρέως στην Ευρώπη διαμορφώνεται από μια σύνθετη αλληλεπίδραση των καταναλωτικών τάσεων, των τεχνολογικών προόδων και των ρυθμιστικών πλαισίων. Οι εταιρείες σε αυτόν τον τομέα πρέπει να είναι ευέλικτες και να ανταποκρίνονται σε αυτές τις δυναμικές για να εμπορευούνται αποτελεσματικά τα προϊόντα τους, τηρώντας παράλληλα τα ηθικά και ρυθμιστικά πρότυπα.

Γαλλία

Οι ερωτηθέντες τόνισαν τη σημασία των δημόσιων εκστρατειών και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Αυτές οι προσπάθειες, όπως το έργο "Addik'tok", αξιοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και την επιρροή των συνομήλικων για την προώθηση της υγείας και την πρόληψη του εθισμού μεταξύ των νέων. Η έμφαση δίνεται στη δημιουργία περιεχομένου που έχει απήχηση στους νέους, χρησιμοποιώντας σύγχρονες πλατφόρμες για τη διάδοση της ευαισθητοποίησης και την ενθάρρυνση ενός πιο υγιεινού τρόπου ζωής.

Ιταλία

Οι ερωτηθέντες συζήτησαν την επίδραση του μάρκετινγκ του αλκοόλ στα πρότυπα

κατανάλωσης, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων. Το κείμενο υπογραμμίζει τις ανησυχίες σχετικά με τις στρατηγικές διαφήμισης που στοχεύουν σε νεότερο κοινό και την ανάγκη για αυστηρότερους κανονισμούς για τον μετριασμό της απήχησης του αλκοόλ μέσω των μέσων ενημέρωσης και των διαφημιστικών δραστηριοτήτων.

Ρουμανία

Η υπεύθυνη διαφήμιση θα μπορούσε να επηρεάσει τους νέους. Επίσης, απαιτείται καλύτερη παρακολούθηση της τήρησης της νομοθεσίας. Η παραβίαση της ισχύουσας νομοθεσίας πρέπει να τιμωρηθεί έγκαιρα, αλλά επιβάλλεται η ανάγκη θέσπισης νέων υποχρεωτικών νομοθετικών διατάξεων για την επαρκή προστασία των ανηλίκων.

02 Σημαντικά ευρήματα

- Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις: Το Βέλγιο και η Ιταλία δίνουν έμφαση στην ενσωμάτωση του γραμματισμού επάνω στα μέσα στο πρόγραμμα σπουδών για την ενίσχυση της κριτικής ανάλυσης των μηνυμάτων μάρκετινγκ.
- Προληπτικά Προγράμματα: Η Γαλλία και η Πολωνία επικεντρώνονται στην πρόληψη του εθισμού μέσω της κατάρτισης και των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.
- Κανονισμοί Ψηφιακού Μάρκετινγκ: Η Ελλάδα υπογραμμίζει τις προκλήσεις και τους κανονισμούς του ψηφιακού μάρκετινγκ στη βιομηχανία του αλκοόλ.
- Υπεύθυνη Διαφήμιση: Η Ρουμανία ζητά αυστηρότερη παρακολούθηση της συμμόρφωσης και κυρώσεις για παραβιάσεις διαφημίσεων.

03 Συστάσεις πολιτικής

Βελτίωση του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας: Ενσωματώστε προγράμματα γραμματισμού στα μέσα σε όλα τα σχολικά επίπεδα για να αναπτύξετε δεξιότητες κριτικής σκέψης σχετικά με τα μηνύματα μάρκετινγκ.

Ενίσχυση κανονισμών: Υιοθετήστε αυστηρότερους κανονισμούς ψηφιακού μάρκετινγκ για την προστασία των ανηλίκων, δίνοντας έμφαση στη συμμόρφωση και τις κυρώσεις για παραβιάσεις.

Πρωθήστε την Υπεύθυνη Κατανάλωση: Ενθαρρύνετε τις υπεύθυνες διαφημιστικές πρακτικές, εστιάζοντας στην υγεία και την ευημερία, για να μειώσετε την ελκυστικότητα των επιβλαβών προϊόντων για τη νεολαία.

Υποστήριξη Προληπτικής Εκπαίδευσης: Επεκτείνετε τα προληπτικά προγράμματα που αντιμετωπίζουν τους κινδύνους που σχετίζονται με τις εθιστικές ουσίες, αξιοποιώντας προσωπικές ιστορίες και άμεσες εμπειρίες.

Συμπεράσματα

Με βάση τις εκτενείς γνώσεις που συγκεντρώθηκαν από συνεντεύξεις στο Βέλγιο, τη Γαλλία, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία και τη Ρουμανία, αυτή η Έκθεση Συστάσεων Πολιτικής φωτίζει τις πολύπλευρες προκλήσεις και τις καινοτόμες στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση της κατανάλωσης αλκοόλ και των συνεπειών της. Τα ευρήματα υπογραμμίζουν την επείγουσα ανάγκη για μια λεπτή κατανόηση των θεμάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ, δίνοντας έμφαση στον κρίσιμο ρόλο της πρώιμης εκπαίδευσης, της πολυεπιστημονικής συνεργασίας και της δέσμευσης της κοινότητας στην προώθηση προληπτικών μέτρων. Η ποικιλομορφία των συμμετεχόντων, από εκπαιδευτικούς μέχρι επαγγελματίες επιβολής του νόμου και υγειονομικής περίθαλψης, υπογραμμίζει τη σημασία μιας συλλογικής προσέγγισης στη χάραξη πολιτικών που έχουν απήχηση σε διαφορετικούς τομείς της κοινωνίας. Προχωρώντας προς τα εμπρός, γίνεται ολοένα και πιο σαφές ότι η διαρκής ευαισθητοποίηση και η αφοσιωμένη απάντηση τόσο από τις κυβερνήσεις όσο και από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα είναι απαραίτητα. Η πορεία που χαράσσεται από την έρευνα δείχνει ένα μέλλον όπου η ολοκληρωμένη εκπαίδευση, οι αυστηροί κανονισμοί και οι προληπτικές εκστρατείες για τη δημόσια υγεία μπορούν να μετριάσουν σημαντικά τον αντίκτυπο της κατανάλωσης αλκοόλ, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων. Αυτή η αποστολή απαιτεί συντονισμένη προσπάθεια για να διασφαλιστεί ότι οι γνώσεις και οι συστάσεις που περιγράφονται στο παρόν ενημερώνουν την τρέχουσα πολιτική και εμπνέουν συνεχή διάλογο και δράση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Preventing alcohol abuse
among pre-adolescents